

pressens makt

Pressens kallas i högtidliga sammanhang ibland för Tredje statsmakten. Det är något konstigt med uttrycket, åtminstone i demokratier. Där skall ju pressen stå fri just från statens makt. I öst förhåller det sig annorlunda.

Att pressen däremot kan utgöra en tredje *samhällsmakt* saknas inte exempel på. Ett kulturellt sådant var när Wall Street Journal tog itu med Frankrike, närmare bestämt fransk kultur.

Tidningens kulturredaktör Raymond Sokolov var inbjuden till det typiskt franskt magnifika kulturspektakel som på Sorbonne och i regi av kulturministern Jack Lang samlade storheter som Garcia Marquez, Norman Mailer, JK Galbraith, Graham Greene med flera. Celebriteterna riktigt trängdes för att visa upp sig, to m Melina Mercouri var där. Kort sagt, alla var där.

Enligt Sokolov blev det en genuint anti-amerikansk tillställning. Det var nog också avsikten – Lang har gjort sig känd som USA-hatare, och betraktar amerikansk kultur, dvs "Dallas", som pestsmitta, som sprider sig över världen. Annat är det med fransk kultur, förstås.

Nu bar det sig inte bättre än att Sokolov gick hem, något förargad, och skrev en djupt ironisk och föga aktningfull betraktelse av detta jippo, under rubriken "Årets utflykt: Les Intellos". Om

Frankrikes intellektuella och de stjärnor som hade samlats per Concorde tyckte han uppenbarligen inte.

Ja, han dristade sig att ställa frågan vilka bidrag, utom författaren Michel Tournier, som Frankrike hade givit till kulturella framsteg i världen de senaste decennierna. Reaktionen blev våldsam, åtminstone i den ömfotade franska kulturvärlden. Sida upp och sida ned i pressen med diskuterande artiklar och bekymrade intervjuer med Jack Lang. Denne förklarade majestätiskt att Wall Street Journal var en barnslig bankir-blaska.

Några veckor efter att stridslarmet lagt sig, svarade WSJ stillsamt på ledarplats att man sällan haft så roligt. Särskilt de barnsliga bankirerna hade påpekat att de faktiskt hade lånat Langs socialistregering så där en trettio miljarder för att stoppa francens fall! Tidningen drog för sin del slutsatsen att Sokolov måste ha träffat en väldigt öm punkt med tanke på upprördheten – och lovade att snarast göra om det.

Så snart man hittar ett nytt offer, vill säga. Kulturminister Lang förlorade i borgmästarvalen och har dessutom fått sparken som minister.

Wall Street Journal kommer däremot ut som förut, to m i Frankrike.

Mats Johansson